

1(3)
KS2014/04/25

2014-04-02

Tjänsteskrivelse

Kontor

Kommunstyrelsens
kontor

Handläggare

Camilla Broo
08- 523 069 63
camilla.broo@sodertalje.se

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

Finanspolicy och revidering av finansiella Föreskrifter

Dnr KS14/125

Sammanfattning av ärendet

Finanspolicyn ska fastställas årligen. Nuvarande är giltig till juni 2014. Finanspolicyn är oförändrad medan i de finansiella föreskrifterna förslås en förändring med avseende på ränterisken. Tidsspannen utgår och istället tillåts en genomsnittlig räntebindningstid på 1,5 – 2,5 år. Maximal andel förfall inom 12 månader är fortsatt samma.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastställer finanspolicyn och finansiella föreskrifter med den föreslagna förändring för ränterisken.

Beslutsunderlag

Finanspolicy för Södertälje kommun 2014-03-31

Finansiella föreskrifter för Södertälje kommun 2014-03-31

Ärendet

Finanspolicyn och finansiella föreskrifter ska fastställas årligen för att säkerställa att kommunen vid varje given tidpunkt har en adekvat riskhantering. En genomgripande förändring av finanspolicy skedde 2012. Nuvarande policy är i stort sett oförändrad sedan dess. Med beaktan av den revision som Ernst & Young genomförde 2013 (Dnr KS14/57) och behovet att synkronisera finanspolicys för de tre samarbetskommunerna Huddinge, Botkyrka och Södertälje i syfte att kunna uppnå en mer effektiv förvaltning för det gemensamt ägda företaget Söderenergi AB har ett finanspolicy projekt inletts. Projektet kommer att utmynna i en finanspolicy anpassad till dagens verksamhet som möjliggör uppföljning av risker på helheten, dvs kommunen, Telgekoncernen och Söderenergi AB.

Arbetet med den nya finanspolicyen kommer att arbeta in revisorernas synpunkter från granskningen av den finansiella verksamheten. Projektet beräknas vara klart under hösten 2014 varefter ny finanspolicy kan föreslås till och beslutas av kommunfullmäktige innan årsskiftet. Fram till dess är det viktigt att ha en giltig finanspolicy och finansiella föreskrifter, varför dessa går upp till beslut med förändring på en enda punkt i finansiella föreskrifterna.

Förändringen avser avsnitt 11.2 Ränterisk i de finansiella föreskrifterna. Kommunen har idag en policy som styr ränterisk genom begränsningar i olika tidsspann. Såväl internbanken som Ernst & Young anser det mer effektivt att styra ränterisken med ett mått som genomsnittlig räntebindningstid. Dagens strategi med norm medför en genomsnittlig räntebindningstid på ca 1,5 år med möjlighet till 2,5 år om man nyttjar tillåtet intervall fullt ut för att minimera ränterisken. För att inte föregripa projektet att hitta den optimala genomsnittliga räntebindningstiden föreslår kommunstyrelsens kontor en förenkling av nuvarande ränterisk i enlighet med revisorernas förslag. Nuvarande tidsintervall tas bort och kommunfullmäktige beslutar om att den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara mellan 1,5 - 2,5 år. Effekten blir att transaktionskostnader kan hållas nere och med nuvarande låga räntor finns möjlighet att reducera ränterisken genom att utbindning på längre löptider utan att bli inlåst i särskilda tidsfack. Även fortsättningsvis behålls maximalt andel förfall inom 12 månader på 55 procent.

Nuvarande strategi:

RÄNTERISK						
[Skuldförändring som kräver att ändras under resp. period]						
Räntebindning		% andel				
Andel år	SEK	av total skuld	Ränter	Tillåtet intervall	Inom tillåtet intervall?	
0 - 3	4 684	43%	45%	15% - 55%	Ja	
3 - 5	4 500	41%	45%	15% - 55%	Ja	
3 - 5	1 800	16%	10%	0% - 20%	Ja	
5 - 20	4	0%	0%	0 - 15%	Ja	
Totalt	10 988	100%	100%			

- Dagens norm ca 1,5 år
- Max tillåten räntebindningstid med dagens intervall ca 2,5 år

Ny strategi:

RÄNTERISK					
[Skuldförändring som kräver att ändras under resp. period]					
Räntebindning år	SEK	% andel av total skuld	Tillåtet intervall		inom tillåtet intervall?
1,5	10 988	100%	1,5 - 2,5	*	Ja
> 1	4 684	43%	Max 55 %	*	Ja

- Ny genomsnittlig räntebindningstid 1,5 - 2,5 år
- Ränteomsättning inom 12 månader fortfarande max 55 % av skuldens storlek

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Uppdateringen av finanspolicyn med tillhörande finansiella föreskrifter bedöms bidra till kostnadseffektivitet genom att antalet finansiella transaktioner kan reduceras. De finansiella riskerna bedöms vara oförändrade.

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Tillstyrker att kommunfullmäktige antar finanspolicy för Södertälje kommun.

Under förutsättning att kommunfullmäktige antar finanspolicy för Södertälje kommun antar kommunstyrelsen förslaget om finansiella föreskrifter för Södertälje kommun.

Förvaltningens förslag till kommunfullmäktige:

Förslaget till finanspolicy för Södertälje kommun antas.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Stefan Holmark
VD Telge

Beslutet expedieras till:

KF

Akten

Telge

FINANSPOLICY

— FÖR FINANSVERKSAMHETEN I SÖDERTÄLJE KOMMUN

Datum: 2014-03-31

Handläggare: Camilla Broo, Ägarstyrning och Finans, Internbanken

Diarienummer: KS14/125

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Övergångsregler.....	3
1.3 Omfattning.....	3
1.4 Syfte med finanspolicyn.....	3
1.5 Mål med finansverksamheten	3
2. Finansiell samordning	4
3. Organisation och ansvarsfördelning	5
4. Likviditetshantering och placeringar	5
5. Upplåning.....	6
6. Utlåning och borgen	6
6.1 Allmänt.....	6
6.2 Utlåning och borgen till majoritetsägda bolag	7
6.3 Utlåning och borgen till delägda bolag.....	7
6.4 Utlåning och borgen till externa parter	7
7. Finansiell riskhantering.....	7
7.1 Finansieringsrisk	7
7.2 Ränterisk	7
7.2.1 Derivatinstrument	8
7.3 Motpartsrisk	8
7.4 Valutarisk	8
7.5 Elprisrisk och övriga risker förknippade med elhandel	8
7.6 Operativa risker	8
8. Rapportering.....	9

Revisionshistorik

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 26 maj 2014

Reviderad från: "Finanspolicy" beslutad 29 april 2013

För uppföljning och revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller till och med: 30 juni 2015

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Den övergripande finansiella strategin för Södertälje kommun och de bolag kommunen har ett ägaransvar för är att eftersträva en effektiv kapitalanvändning och en effektiv kapitalanskaffning. Genom högt ställda krav på säkerhet och sundhet i det finansiella arbetet kan betalningsströmmar styras så att behovet av rörelsekapital minimeras och finansieringen med lånat kapital styrs optimalt. Verksamheten ska präglas av helhetssyn, samordning, god riskhantering, aktiv skuldförvaltning och strukturerad omvärldsbevakning.

Den övergripande finansiella strategin med avseende på en effektiv kapitalanvändning behandlas inte i detta dokument. Finanspolicyn omfattar enbart finansverksamheten inom den samlade verksamheten, dvs kommunen och de bolag kommunen har ett ägaransvar för. Med kommunkoncern menas nedan kommunen och de majoritetsägda bolagen.

1.2 Övergångsregler

Finanspolicyn gäller från och med beslutsdagen i kommunfullmäktige och ersätter tidigare finanspolicy.

1.3 Omfattning

Finanspolicyn för Södertälje kommun omfattar finansverksamheten inom kommunens samlade verksamhet; Södertälje kommun och de bolag kommunen har ett ägaransvar för. I vissa avseenden gäller finanspolicyn för Södertälje kommun och de majoritetsägda bolagen, nedan kallat kommunkoncernen.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placeringar och finansiell riskhantering.

Som ett komplement till finanspolicyn finns de enligt kommunstyrelsen beslutade finansiella föreskrifterna. Finansiella föreskrifter är underställd finanspolicyn.

Kommunfullmäktige ansvarar för finanspolicyn.

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiella föreskrifter.

1.4 Syfte med finanspolicyn

Finanspolicyn är ett ramverk från kommunfullmäktige som anger övergripande mål, organisation med ansvarsfördelning och allmänna regler och riktlinjer i finansiella frågor i den samlade verksamheten.

1.5 Mål med finansverksamheten

Det övergripande målet för finansverksamheten i den samlade verksamheten är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att

- tillgodose verksamhetens nödvändiga behov av finansiering i enlighet med fastställd budget

- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital
- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finans-netto inom ramen för beslutad risk
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapital-flöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.
- upprätthålla kommunens kreditbetyg.

Finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas

- effektivt
- betryggande med god riskkontroll. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster ska inte förekomma.
- aktivt för att skapa möjligheter att rationellt hantera risker med hänsyn till kostnaden för att förändra risker
- med hög kompetens.

2. Finansiell samordning

Under kommunstyrelsen ska det finnas en internbank. Internbankens övergripande uppdrag är att ansvara för all kapitalförsörjning, tillgodose den samlade verksamhetens behov av finansiell kompetens, samordna finansverksamheten samt verka för att på bästa sätt uppnå målet med finansverksamheten.

Internbanken bedrivs operationellt, under särskilda affärsavtal, tillsammans med Botkyrka kommun och Huddinge kommun. Kommunstyrelsen fattar beslut om fullmakter till internbankens medarbetare.

För kommunen och de majoritetsägda bolagen ska alla externa transaktioner i finansverksamheten göras av internbanken. Om verksamhetsspecifika förutsättningar i bolag möjliggör förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas i samråd med internbanken. Internbanken företräder kommunkoncernen i kontakter med banker och andra aktörer på finansmarknaden.

Internbankens prissättning ska vara transparent och baseras på marknadsmässiga villkor.

Bolagskoncernen ska till internbanken årligen i budgetprocessen inkomma med underlag för beslut på låne- och borgensram för finansiering av sin verksamhet.

Nämnder och bolag ska ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen. Tillika ska internbanken ge nämnder och bolag information som behövs för deras verksamhet.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Ansvar för finansverksamheten fördelas enligt nedanstående.

Kommunfullmäktiges ansvar är att

- besluta om finanspolicy för finansverksamheten i Södertälje kommun
- besluta om en total ram för borgen och upplåning i kommunens namn
- besluta om en ram för kommunens egen upplåning
- besluta om en låne- och borgens ram för Telgekoncernen
- besluta om en ram för kommunens utlåning till och borgen för bolag där kommunens ägarandel är mindre än 50 procent
- besluta i särskilda fall om utlåning och borgen överstigande 1 mkr till enskilda föreningar och organisationer
- besluta om publika låneprogram
- följa finansverksamheten genom kommunens årsredovisning.

Kommunstyrelsens ansvar är att

- övergripande ansvara för finansverksamheten enligt denna finanspolicy
- besluta om finansiella föreskrifter för finansverksamheten och lämna riktlinjer avseende riskhantering och övriga delar inom internbanksverksamheten
- besluta om delegationsordning för finansverksamheten i kommunen
- säkerställa kommunens kapitalförsörjning
- besluta om avgifter för utlåning och borgen
- besluta i särskilda fall om utlåning och borgen understigande 1 mkr till enskilda föreningar och organisationer
- fortlöpande utvärdera finanspolicyn och finansiella föreskrifter samt föreslå kommunfullmäktige att revidera finanspolicyn vid behov
- löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering.

Nämnderna ansvarar för att

- ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning.

Telgekoncernen ansvarar för att

- ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning

4. Likviditetshantering och placeringar

Likviditetshantering inom kommunkoncernen ska samordnas via internbanken.

Kommunkoncernen ska ha ett koncernkontosystem för att samordna betalningsflöden. Internbanken är ansvarig för kontostrukturen och nya bank- och valutakonton ska öppnas i samråd med internbanken. Ekonomidirektören, redovisningschefen och finanschefen har rätt att öppna nya bankkonton. Majoritetsägda bolag ska vara anslutna till kommunens koncernkontostruktur. Speciella konton kan öppnas för bolags specifika behov efter samråd med internbanken.

Likviditetshanteringen ska effektivisera kapitalförsörjningen och beakta en god betalningsberedskap vid alla tillfällen. Bolagen och kontoren ansvarar för att ge internbanken information för kommunkoncernens likviditetsplanering på både kort och lång sikt.

Överskottslikviditet ska i första hand användas för att reducera lånebehovet i kommunkoncernen. Om det ändå finns bestående överskottslikviditet i kommunen ska den hanteras aktivt och inom reglerna för risktagande.

Regler för likviditetshandling och placeringar anges i finansiella föreskrifter för Södertälje kommun.

5. Upplåning

All upplåning ska inrymmas inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken. Ramen ska fastställas med utgångspunkt i de beslutade och planerade investeringarna för kommunen och dess bolag i enlighet med budget.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämföras med upplåning. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än kommunens alternativkostnad vid egen finansiering eller lånefinansiering. Därför ska finansiell leasing i såväl kommunen som dess bolag användas sparsamt, och all leasing i kommunen ska godkännas av finanschefen.

Kapitalförsörjningen ska tryggas med en låg finansieringsrisk genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer, långivare och en väl avvägd betalningsberedskap.

Kommunens betalningsförmåga ska ha en hög säkerhet och vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften.

I syfte att öka tillgången på finansiering ska kommunen ha ett officiellt kreditbetyg enligt separat beslut av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ska i finansiella föreskrifter ange riktlinjer för upplåning och betalningsberedskap.

6. Utlåning och borgen

6.1 Allmänt

All utlåning, kreditlöften och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning, kreditlöften och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad ifråga om belopp och tid. Säkerheter ska alltid krävas vid givande av borgen.

Kommunstyrelsen ska i finansiella föreskrifter ange riktlinjer för utlåning, borgen, kreditprövning och säkerheter samt riktlinjer för fastställande av låne- och borgensavgifter.

Det kommunala åtagandet kräver att kommunen har god insyn i alla kredittagares ekonomi och verksamhet, och att kredittagarna tecknar fullvärdesförsäkring för tillgångarna.

Kommunens prissättning för lån ska ske till marknadsmässiga villkor. Prissättningen ska vara transparent. Vid borgen ska en motsvarande marknadsmässighet eftersträvas.

6.2 Utlåning och borgen till majoritetsägda bolag

Kapitalförsörjning till majoritetsägda bolag ska ske genom utlåning och borgen från kommunen och får endast ske i enlighet med den av kommunfullmäktige beslutade låne- och borgensramen.

6.3 Utlåning och borgen till delägda bolag

Utlåning eller borgensteckning till delägda bolag ska normalt ske med motsvarande andel i åtagande vad som regleras i konsortialavtal eller motsvarande avtal med annan part och får endast ske i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade låne- och borgensramarna.

6.4 Utlåning och borgen till externa parter

Utlåning och borgen till i enskilda fall extern part såsom övriga bolag, föreningar eller organisationer inom kommunen ska hanteras restriktivt. Lån eller borgen från kommunen kan prövas i sådana särskilda fall då det bedöms vara av väsentlig betydelse för tillvaratagande av för kommunen angelägna intressen. För beslut om utlåning och borgen till extern part ska internbanken inför kommunfullmäktiges beslut lämna ett skriftligt utlåtande innehållande en kreditbedömning. I bedömningen ska framgå syftet med finansieringen, återbetalningsförmågan samt i förekommande fall säkerheternas värde. Kommunstyrelsen har att besluta i sådana ärenden upp till 1 mkr.

7. Finansiell riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi.

7.1 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till kapital för att ta upp lån eller möjlighet att förnya lån, eller att detta kan ske endast mot en väsentligt högre kostnad.

För att säkerställa att kommunen alltid har tillgång till likvida medel ska det löpande finnas en likviditetsreserv som vid var tid motsvarar minst en månads löpande utgifter. Utöver detta ska kommunen ha den betalningsberedskap som bedöms krävas av långivare och ratinginstitut i samband med kommunens egna värdepappersprogram.

För att begränsa finansieringsrisken ska kommunens skuldportfölj vara sammansatt så att kapitalförfallen sprids jämnt över tiden i syfte att upprätthålla en riskminimerande struktur.

Finansieringsrisken mäts i relation till allt som är upplånat i kommunens namn.

Kommunstyrelsen ska i finansiella föreskrifter ange riktlinjer för finansieringsrisk samt erforderlig betalningsberedskap.

7.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar räntenettet negativt.

Internbanken ska utifrån bolagskoncernens förutsättningar och i samråd med bolagskoncernen utforma en betryggande räntestrategi.

Kommunstyrelsen ska i finansiella föreskrifter ange riktlinjer för ränterisk med avseende på Telgekoncernens skuldportfölj.

7.2.1 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera valuta- och ränterisker.

Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning eller underliggande valutaexponeringar. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Kommunkoncernens derivat-transaktioner ska göras av internbanken. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid göras före affärsavslut.

Kommunstyrelsen ska i finansiella föreskrifter ange riktlinjer för derivatinstrument.

7.3 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. I finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisker ska i möjligaste mån reduceras genom att riskerna sprids på flera motparter.

Kommunstyrelsen ska i finansiella föreskrifter ange riktlinjer för motpartsrisk.

7.4 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

I finansverksamheten uppkommer valutarisker om upplåning eller placering sker i utländsk valuta. Valutarisker i finansverksamheten får inte förekomma och ska valutasäkras i samband med upplåningen.

Respektive nämnd och bolag ansvarar för att identifiera och rapportera valutarisker som uppkommer i den löpande verksamheten till internbanken. Rapportrande verksamhet beslutar i samråd med internbanken hur valutariskerna ska hanteras.

7.5 Elprisrisk och övriga risker förknippade med elhandel

Med elprisrisk menas det belopp varmed kommunkoncernens resultat förändras vid en viss given förändring av marknadspriset på el.

I kommunkoncernen bedrivs elhandel inom Telge och dess dotterbolag Telge Energi och Telge Kraft. Telge Energi, Telge Kraft och dess dotterbolag Telge Krafthandel har att, inom ramen för sina riskpolicys, upprätta regler för hur hanteringen av elprisrisk och andra risker förknippade med elhandeln ska ske. Dessutom ska dessa bolag i sina policys inkludera limiter för elprisrisk.

7.6 Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

8. Rapportering

Kommunstyrelsen ska till kommunfullmäktige rapportera om finansverksamheten i samband med årsredovisning. Kommunstyrelsen ska bedöma om det finns anledning till särskilda rapporter eller beslut i kommunfullmäktige om den finansiella verksamheten.

Finansiella föreskrifter

-- för Södertälje kommun

Datum: 2014-03-31

Handläggare: Camilla Broo, Ägarstyrning och Finans, Internbanken

Diarienummer: KS 14/125

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Syfte med finansiella föreskrifter för finansverksamheten	5
1.3 Mål med finansverksamheten	5
1.4 Uppdatering av finansiella föreskrifter	6
2. Organisation	6
3. Ansvarsfördelning	6
3.1 Kommunstyrelsen	6
3.2 Stadsdirektören	6
3.3 Finanschefen	7
4. Likviditetshantering	7
4.1 Allmänt	7
4.2 Likviditetsplanering	7
4.3 Koncernkonto	7
4.4 Riktlinjer för intern placering av överskottslikviditet	8
4.5 Riktlinjer för extern placering av överskottslikviditet	8
4.5.1 Tillåtna instrument	8
5. Upplåning	8
5.1 Allmänt	8
5.2 Riktlinjer	9
5.3 Upplåningsformer	9
6. Utlåning och borgen till majoritetsägda bolag	9
6.1 Allmänt	9
6.2 Riktlinjer	9
6.3 Avgifter för utlåning och borgen	10
6.4 Administration av utlåning	10
7. Utlåning och borgen till delägda bolag	11
7.1 Allmänt	11
8. Utlåning och borgen till externa parter	11
8.1 Allmänt	11
9. Finansiell riskhantering	11
9.1 Allmänt	11
10. Finansieringsrisk	11

10.1 Allmänt.....	11
10.2 Betalningsberedskap	12
10.3 Riktlinjer.....	12
11. Ränterisk	12
11.1 Allmänt.....	12
11.2 Ränterisk.....	12
12. Derivatinstrument	13
12.1 Allmänt.....	13
12.2 Tillåtna derivatinstrument.....	13
12.3 Interna derivattransaktioner	14
13. Motpartsrisiker	14
13.1 Allmänt.....	14
13.2 Riktlinjer.....	14
14. Valutarisk	14
14.1 Allmänt.....	14
14.2 Hantering av valutarisker.....	15
15. Operativa risker	15
15.1 Allmänt.....	15
15.2 Hantering av operativa risker	15
16. Rapportering.....	16
16.1 Incidentrapportering	16
16.2 Månadsrapportering till kommunstyrelsen och koncernstyrelsen	16
16.3 Rapportering från bolag och kontoren till internbanken	16
16.4 Rapportering till övriga bolag i den samlade verksamheten.....	16
Riskmandat	17
Motpartsrisk	17
Policy för borgen.....	19
1. Omfattning.....	19
2. Riktlinjer och ändamål	19
3. Riskbedömning	19
4. Säkerheter.....	19
5. Försäkringar	20
6. Giltighetstid	20
7. Avgifter för kommunal borgen	20

8. Beslut om borgensärenden	20
9. Infriande av borgen	20
10. Uppföljning och rapportering av borgensåtagande	20

Revisionshistorik

Fastställt av: Kommunstyrelsen

Datum: 25 april 2014

Reviderad den: Reviderad från "Finansiella föreskrifter" beslutad 2 april 2013.

För uppföljning och revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller till och med: 2015

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunfullmäktige har fastställt finanspolicy för finansverksamheten i Södertälje kommun. Finanspolicyn omfattar den verksamhet som bedrivs i Södertälje kommun och i den kommunala bolagskoncernen Telgekoncernen. Samtliga helägda kommunala bolag omfattas av finanspolicyn, liksom bolag som till mer än 50% ägs av kommunen. Södertälje kommun med majoritetsägda bolag kallas fortsättningsvis kommunkoncernen. I vissa avseenden gäller finanspolicyn även för övriga bolag kommunen har ett ägaransvar för. När de bolagen är inkluderade används benämningen den samlade verksamheten.

Finanspolicyn anger att kommunstyrelsen ska besluta om finansiella föreskrifter.

1.2 Syfte med finansiella föreskrifter för finansverksamheten

Syftet med finansiella föreskrifter är att ange:

- hur kommunens finansiella risker ska hanteras
- mål och regler för hur kommunen ska bedriva sin finansverksamhet
- ansvarsfördelning
- hur rapportering, uppföljning och kontroll ska ske

1.3 Mål med finansverksamheten

Finanspolicyn anger att det övergripande målet för finansverksamheten i den samlade verksamheten är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att:

- tillgodose verksamhetens nödvändiga behov av finansiering i enlighet med fastställd budget
- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital
- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finans-netto inom ramen för beslutad risk
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapital-flöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.
- upprätthålla kommunens kreditbetyg.

Finanspolicyn anger också att finansverksamheten i kommunen ska bedrivas:

- effektivt
- betryggande med god riskkontroll. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster ska inte förekomma.
- aktivt för att skapa möjligheter att rationellt hantera risker med hänsyn till kostnaden för att förändra risker
- med hög kompetens.

1.4 Uppdatering av finansiella föreskrifter

Kommunstyrelsen ska löpande bevaka behovet av att revidera finansiella föreskrifter, dock ska detta ske minst årligen.

2. Organisation

Finansverksamheten i kommunen bedrivs i Internbanken som hör till enheten för Ägarstyrning och finans som är inordnad under ekonomiavdelningen. Internbanken är organiserad i tre funktioner:

1. En funktion benämnd front office som genomför alla transaktioner och hanterar alla finansiella risker förknippad med finansverksamheten. Såväl för Telgekoncernen som för övriga bolag genom avtal, t.ex. Söderenergikoncernen och SYVAB.
2. En funktion för middle office som innehåller risk control och business control. Funktionen ska säkerställa att ingångna finansiella transaktioner överensstämmer med beslutsunderlag från internbanken och följer regler för finansverksamheten. Funktionen sammanställer riskrapporter till olika mottagare såsom kommunstyrelsen, koncernstyrelsen, revisorer, och till finanschefen. Funktionen deltar aktivt i projekt och analysarbete.
3. En funktion för finansadministration. Funktionen utgör back office för administration av finansverksamheten och utför betalningar, utfärdar skuldebrev och upprättar likviditetsprognoser.

3. Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ansvar styrs av finanspolicyn som beslutas av kommunfullmäktige. En aktiv finansförvaltning ställer krav på korta handläggningstider och därigenom väl definierade delegationsuppdrag. Utöver vad som anges nedan fastställs kommunens ansvarsfördelning av kommunstyrelsen beslutad delegationsordning.

Det operativa ansvaret för finansverksamheten inom kommunen fördelas enligt följande:

3.1 Kommunstyrelsen

- a) Kommunstyrelsen ansvarar - utöver i finanspolicyn fastställt ansvar - för att:
- b) vid behov besluta om riktlinjer för placeringar enligt kapitel 4
- c) besluta om riktlinjer för finansieringsrisk och betalningsberedskap enligt kapitel 10
- d) besluta om riktlinjer för ränterisk enligt kapitel 11
- e) besluta om riktlinjer för derivat enligt kapitel 12
- f) besluta om riktlinjer för motpartsrisker enligt kapitel 13

3.2 Stadsdirektören

Stadsdirektören ansvarar för att:

- a) besluta om tillfälliga avsteg från riktlinjerna för finansverksamheten om särskilda skäl föreligger och rapportera detta vid nästa rapporteringstillfälle till kommunstyrelsen
- b) besluta om hur risker som inte omfattas av finansiella föreskrifter tillfälligtvis ska hanteras

3.3 Finanschefen

Kommunens finanschef ansvarar för verksamheten på de sätt och inom de ramar som kommunstyrelsen beslutar.

Finanschefen ansvarar för att:

- a) säkerställa kommunens kapitalförsörjning
- b) verkställa extern upplåning, utlåning, derivat, placeringar och övriga för den samlade verksamheten erforderliga finansiella transaktioner
- c) bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- d) säkerställa att alla finansiella aktiviteter bedrivs med god intern kontroll
- e) rapportera till kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- f) upprätta rapporteringsstruktur
- g) samordna kontakter med banker och andra finansiella institutioner
- h) samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- i) bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för den samlade verksamheten
- j) tillgodose den samlade verksamhetens hela behov av finansiell kompetens, bl. a. genom att erbjuda rådgivning
- k) tillse att arbetsprocesser, rutiner och instruktioner utarbetas för att upprätthålla god intern kontroll
- l) omedelbart rapportera avvikelser från finansiella föreskrifter, och andra felaktigheter eller incidenter föranledda av uppkommen operativ risk till stadsdirektören
- m) vid behov föreslå uppdatering av finanspolicyn och finansiella föreskrifter

4. Likviditetshantering

4.1 Allmänt

Med likviditetshantering avses matchningen av in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov. Internbanken svarar för samordning, planering och förvaltning av kommunkoncernens hela likviditet.

4.2 Likviditetsplanering

Koncernens likviditetsbehov ska sammanställas av internbanken. Bolagen och kontoren rapporterar likviditetsprognoser enligt anvisningar från internbanken. Likviditetsplaneringen ska vara till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort sikt (1 dag – 12 mån) och lång sikt (1 – 3 år) samt utgöra underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel.

4.3 Koncernkonto

Inom kommunkoncernen ska det finnas ett koncernkontosystem för samordning av betalningsflöden. Internbanken är ansvarig för kontostrukturen och nya bank- och valutakonton ska öppnas i samråd med internbanken. Ekonomidirektören, redovisningschefen och finanschefen har rätt att öppna nya bankkonton.

4.4 Riktlinjer för intern placering av överskottslikviditet

Kommunens och de majoritetsägda bolagens överskottslikviditet ska placeras i internbanken för vidareutlåning inom kommunkoncernen.

Följande riktlinjer gäller för intern placering av kommunens och bolagens överskottslikviditet

- a) interna placeringar ska ur internbankens perspektiv riskmässigt mätas och likställas med extern upplåning
- b) all placering ska ske till marknadsmässiga villkor
- c) placeringarnas löptider ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till kommunens framtida betalningar (matchningsprincipen).

4.5 Riktlinjer för extern placering av överskottslikviditet

Kommunkoncernen är nettolåntagare och bedöms inte ha någon permanent överskottslikviditet under överskådlig framtid. Om situationen uppstår med tillfällig överskottslikviditet som omedelbart inte kan utnyttjas för att matcha upplåningsbehov inom kommunkoncernen får den placeras enligt nedan.

- a) placeringarnas löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen). Maximal löptid är tolv månader.
- b) ingen enskild motpart, svenska staten exkluderad, får svara för mer än 50 procent av samtliga placeringar. Dock får hos samarbetskommunerna Huddinge och Botkyrka alltid upp till 300 miljoner kronor placeras enskilt.
- c) undantag medges för punkt b för tillfällig överskottslikviditet på koncernkontot där maximal inlåning får uppgå till 800 miljoner kronor.

4.5.1 Tillåtna instrument

Överskottslikviditet får placeras i följande instrument.

- a) kontoinlåning/deposit i skandinavisk bank som innehar en rating som uppfyller minst en av följande två kriterier A- (S&P) eller A3 (Moody's)
- b) penningmarknadsinstrument som innehar lägst A-1/K-1-rating (S&P)
- c) skuldebrev utgivna av svenska staten
- d) i någon av samarbetskommunerna Huddinge och Botkyrka genom tecknande av revers

5. Upplåning

5.1 Allmänt

All upplåning i kommunens namn ska inrymmas inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna och ske av internbanken. Med upplåning avses alla former av finansiering. Om verksamhetsspecifika förutsättningar i bolagen möjliggör förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas i samråd med internbanken.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämföras med upplåning och är oftast dyrare än vanlig upplåning. Finansiell leasing ska som regel inte förekomma. För det fall finansiell leasing bedöms vara mest fördelaktigt, skall denna godkännas i förväg av kommunens finanschef.

Operationell leasing kan förekomma t ex vid inköp av datorer, kopiatorer, fordon eller kaffemaskiner. All leasing ska ske i samråd med internbanken.

5.2 Riktlinjer

Följande regler gäller vid upplåning

- a) internbankens upplåning ska uppfylla kraven på en låg finansieringsrisk, hög kvalitet på lånedokumentation och en enkel administration
- b) upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster ska inte förekomma
- c) internbanken ska arbeta med god framförhållning vid upplåning
- d) upplåning ska i möjligaste mån ske i poster om 100-500 mkr.

Riktlinjer för hantering av finansieringsrisker finns beskrivna i kapitel 10.

5.3 Upplåningsformer

Följande upplåningsformer är tillåtna

- a) utgivande av certifikat
- b) utgivande av obligation eller annat löpande skuldebrev
- c) genom banklån från svensk eller utländsk bank
- d) genom tecknade av skuldebrev med någon av samarbetskommunerna Huddinge och Botkyrka

Kommunfullmäktige ska besluta separat om upprättandet av nya marknadsprogram eller om väsentliga förändringar, t ex rambelopp, i de publika låneprogram som kommunen redan har (certifikatsprogram och obligationsprogram).

6. Utlåning och borgen till majoritetsägda bolag

6.1 Allmänt

Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med den av kommunfullmäktige i Mål & Budget beslutade låne- och borgensramen.

6.2 Riktlinjer

Följande riktlinjer gäller för utlåning och borgen till majoritetsägda bolag

- a) all utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas
- b) all utlåning och borgen ska vara belopps- och tidsbegränsad
- c) all utlåning ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- d) borgen får inte vara generell
- e) underliggande avtal för borgen ska i dess helhet granskas och godkännas av finanschefen innan borgen tecknas
- f) all borgen ska registerföras och alla borgenshandlingar tillsammans med underliggande kreditavtal ska arkiveras

- g) en låne- och borgensramsavgift för att åstadkomma marknadsmässiga villkor ska belasta bolagskoncernen på den totala ramen beslutad av kommunfullmäktige i Mål & Budget.
- h) på utestående utlåning ska därtill aktuell finansiell administrativ avgift tillämpas

6.3 Avgifter för utlåning och borgen

Internbankens prissättning ska vara transparent och på marknadsmässiga villkor. Internbankens villkor ska inte vara sämre än de villkor låntagaren skulle kunna uppnå på egna meriter. Ur ett konkurrensperspektiv får den heller inte vara bättre. Med marknadsmässiga villkor avses det pris som är resultatet av en bedömning av följande tre delar:

1. Kommunens finansieringskostnad

Basen för marknadsmässiga villkor är kommunens genomsnittliga finansieringskostnad för kommunkoncernens samlade låneportfölj. Den genomsnittliga finansieringskostnaden debiteras varje bolag på dess aktuella upplåning vid månadens slut.

2. Finansiell administrativ avgift

En finansiell administrativ avgift motsvarande kostnaden för tecknande av kreditlöften, marknadsprogram, rating, mäklarkostnader och andra kostnader som uppkommer i samband med upplåningen ska belastas bolagen.

Avgiften debiteras månadsvis i relation till varje bolags aktuella upplåning.

3. Låne- och borgensramsavgift

Låne- och borgensramsavgiften är ett påslag för att åstadkomma marknadsmässiga villkor och syftar till att möta lagkrav på konkurrensneutralitet. Internbanken ska följa och löpande dokumentera utvecklingen av sin prissättning, dels för att styrka konkurrenskraftig finansiering gentemot bolagen och dels för att otillbörlig konkurrens inte ska uppstå. Internbankens prissättning skall vid behov redovisas till koncernledningen och revideras av kommunstyrelsen i samband med budgetprocessen.

Detta påslag tas ut på den totala låne- och borgensramen och debiteras moderbolaget Telge AB tertialvis som i sin tur fördelar ut avgiften enligt en differentierad skala.

6.4 Administration av utlåning

För att uppnå en effektiv administration ska koncernkontosystemet utnyttjas som plattform för internbankens utlåning till majoritetsägda bolag. Koncernkontosystemet beräknar aktuellt saldo för respektive bolag och räntebäcker detta dagligen. Respektive bolag debiteras månadsvis genom att räntekostnaden dras från kontot. Beräkning av aktuell räntesats sker av internbanken enligt 6.3 och består av kommunkoncernens genomsnittliga finansieringskostnad och en finansiell administrativ avgift.

7. Utlåning och borgen till delägda bolag

7.1 Allmänt

Utlåning eller borgensteckning till delägda bolag ska ske med motsvarande andel i åtagande vad som regleras i konsortialavtal eller motsvarande avtal med annan part och får endast ske i enlighet med de av kommunfullmäktige i Mål & Budget beslutade låne- och borgensramarna.

All upp- och utlåning samt derivat för delägda bolags räkning ska regleras i separata avtal samt matchas med motsvarande villkor så att ingen risk uppstår för kommunen.

8. Utlåning och borgen till externa parter

8.1 Allmänt

Utlåning eller borgen till externa bolag, föreningar och organisationer får ske endast om det kan anses vara av allmänt intresse och endast gällande ändamål som hör till kommunens kompetensområde.

För extern utlåning och borgen till bolag, föreningar och organisationer krävs särskilda beslut i varje enskilt fall. Kommunstyrelsen beslutar om utlåning och borgen för belopp understigande 1 mkr. Kommunstyrelsen ska ha en restriktiv inställning till utlåning och borgen till externa parter.

Kommunens åtagande ska omprövas om verksamheten inte längre bedrivs enligt de kriterier om som låg till grund för det ursprungliga beslutet.

I bilaga 2 återfinns kommunens borgenspolicy i sin fullo.

9. Finansiell riskhantering

9.1 Allmänt

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas riktlinjer.

10. Finansieringsrisk

10.1 Allmänt

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad, medel för betalningar. Finansieringsrisk har dels med kommunens kreditvärdighet att göra, dels med det allmänna kreditläget samt tillgång och efterfrågan på likvida medel i marknaden.

Målet är att uppnå en låg finansieringskostnad samtidigt som en väl avvägd betalningsförmåga säkerställs.

10.2 Betalningsberedskap

Internbanken ska tillförsäkra att kommunen för sina åtaganden har god betalningsberedskap för att säkra kommunkoncernens kortsiktiga betalningsförmåga. Då målet är att hålla en begränsad likviditet och begränsa låneskulden behöver en god betalningsberedskap istället skapas genom andra möjligheter. I betalningsberedskapen räknas in obundna bankmedel, marknadsvärdet på placeringar som kan frigöras på två bankdagar, outnyttjade bekräftade kreditlöften, outnyttjade checkräkningskrediter och framtida positiva netto av kassaflöden inom två dagar.

Godkända motparter vid tecknande av kreditlöften är skandinavisk bank med rating som uppfyller minst en av följande två kriterier A- (S&P) eller A3 (Moody's) eller annan systemviktig bank i Europa med rating om minst A (S&P) eller A2 (Moody's). Bekräftade kreditlöften får räknas med i betalningsberedskapen om de har en återstående löptid om minst 3 månader

10.3 Riktlinjer

Kommunstyrelsen har att besluta om en strategi för kommunens finansieringsrisk. Följande riktlinjer gäller för att hantera finansieringsrisken i kommunens namn med avseende på den samlade verksamheten:

- a) Södertälje kommuns normrisk fastställs till fyra års genomsnittlig kapitalbindningstid med en tillåten avvikelse om +/- 12 månader.
- b) för att begränsa finansieringsrisken ska nyckeltalet, LCR-måttet, följas som mäter betalningsberedskapen i relation till andelen kapitalförfall inom 12 månader. Nyckeltalet, LCR-måttet, ska minst uppgå till 80 procent.
- c) kommunkoncernen ska ha en betalningsberedskap på 50 procent av utestående volymer av certifikat samt 100 procent betalningsberedskap av certifikatsförfall inom de närmaste 30 dagarna
- d) inget lån tillåts ha en längre kapitalbindning än 20 år
- e) i den löpande rapporteringen ska även anges andel kapitalförfall per år för alla löptider.

Om verklig portfölj avviker från ovanstående måste finanschefen utan onödigt dröjsmål återställa låneportföljen inom ovanstående regler.

11. Ränterisk

11.1 Allmänt

Med ränterisk avses risken för att en förändring av marknadsräntorna påverkar räntenettet negativt. Ränteriskhantering ska syfta till att undvika stora och snabba genomslag i finansnettet.

11.2 Ränterisk

Det ska finnas en tydligt definierad strategi för ränteriskhanteringen som tillsammans med metoder för uppföljning, utvärdering och ett avvikelsemandat för internbanken beslutas av kommunstyrelsen. I kommunkoncernen är det Telgekoncernen med avseende på dess majoritetsägda bolag som är den största låntagaren.

Nuvarande formulering	Ändras till
Finanspolicy 2013	Finanspolicy 2014

<p>Därför ska kommunens strategi för ränterisk utarbetas med avseende på Telgekoncernen och biläggas i bilaga 1. Strategin ska baseras på analys av Telgekoncernen konsoliderad och är sålunda inte bolagsspecifik. Strategin ska uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen och motiv för valet av strategi ska dokumenteras.</p>	<p>Ränterisken gäller för Telgekoncernen konsoliderad och är sålunda inte bolagsspecifik.</p> <p>Den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara 1,5 – 2,5 år med avseende på Telgekoncernens skuldportfölj. Maximalt andel förfall inom 12 månader får maximalt uppgå till 55 %.</p>
---	---

Ränterisken gäller för Telgekoncernen konsoliderad och är sålunda inte bolagsspecifik.

Den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara 1,5 – 2,5 år med avseende på Telgekoncernens skuldportfölj. Maximalt andel förfall inom 12 månader får maximalt uppgå till 55 %.

För Söderenergikoncernen vars ränterisk hanteras av den gemensamma internbanken Södertälje, Botkyrka och Huddinge, enligt separat avtal, följer den av Finanspolicy för Söderenergi AB som beslutas av styrelsen för Söderenergi AB.

Den gemensamma internbanken hanterar, reglerat enligt separat avtal, även ränterisken för SYVAB Himmerfjärdsverket. SYVABs affärer hanteras i SYVABs namn via fullmakter.

12. Derivatinstrument

12.1 Allmänt

För att hantera riskerna i finansverksamheten förekommer olika derivatinstrument i marknaden. All användning av derivatinstrument förutsätter att internbanken har god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker och har administrativa rutiner som kan hantera dessa affärsrisker. Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upplåning.

12.2 Tillåtna derivatinstrument

Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid genomföras innan affärsavslut. Konsekvensanalysen ska för varje ny typ av derivatinstrument innehålla en modell för derivatinstrumentets påverkan på portföljens räntebindning. Samtliga derivatinstrument ska registreras i finanssystemet och marknadsvärderas.

Tillåtna derivatinstrument:

- Valutaterminer
- Ränteterminer
- Ränte- och valutaswappar
- Realränteswappar
- Ränteoptioner
- Kombinationer av ovanstående

12.3 Interna derivattransaktioner

Som regel hanteras bolagens finansiering och ränterisk på portföljnivå för hela bolagskoncernen. Vid förekommande fall kan ränterisken behöva hanteras på bolagsnivå varför interna derivattransaktioner mellan internbanken och ett enskilt bolag kan ingås. Dessa ska dokumenteras enligt samma princip som övriga derivatinstrument samt bokas i finanssystemet.

13. Motpartsrisiker

13.1 Allmänt

Med motpartsrisiker avses risken för att motparten i en derivattransaktion inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Internbanken ska sträva efter att sprida externa motpartsrisiker. Bedömning av motpartsrisk ska ske inför varje transaktion. Bedömningen ska avse nettoexponering och beakta kommunens hela engagemang med motparten.

Motpartsrisiker i placeringar hanteras i kapitel 4.6 och motpartsrisk i kreditlöften hanteras i 10.2.

13.2 Riktlinjer

För flexibilitet och handlingsberedskap ska internbanken se till att kommunen har outnyttjade limiter för derivattransaktioner hos aktuella affärsmotparter.

Kommunen ska ha ISDA-avtal för derivathandel med minst 5 externa motparter.

Godkända externa motparter vid derivataffärer är skandinavisk bank med rating som uppfyller minst en av följande två kriterier A- (S&P) eller A3 (Moody's) eller annan motpart med rating om minst A (S&P) eller A2 (Moody's).

Internbanken ska upprätta marknadsvärdesbaserade riskmandat för externa motpartsrisiker som bilägges i bilaga 1.

14. Valutarisk

14.1 Allmänt

Med valutarisk avses risken för att kommunen drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

Valutakursrisiker kan uppstå i verksamheten. I finansverksamheten uppkommer valutarisker om kommunen lånar eller placerar i utländsk valuta. På kontoren uppkommer valutarisker om kommunen upphandlar varor eller tjänster i utländsk valuta eller får bidrag i utländsk valuta. Valutarisker i kontorens verksamheter kan vara komplexa och inte alltid möjliga att säkra.

Det åligger kontoren att identifiera och omedelbart till internbanken rapportera valutarisker i verksamheten om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 1 miljon kronor eller mer.

Inom dotterbolaget Telge Kraft uppstår viss valutarisk inom ramen för elhandeln. Hur denna ska hanteras ska särskilt regleras i Telge Krafts och Telge Kraftshandels finanspolicy.

Målet är att valutarisker inom kontorens verksamhet i möjligaste mån ska begränsas. Valutarisker i finansverksamheten får inte förekomma och ska valutasäkras i samband med lånetransaktion i utländsk valuta.

14.2 Hantering av valutarisker

Följande riktlinjer gäller för hanteringen av valutarisker.

- a) valutarisker i finansverksamheten ska valutasäkras med derivatinstrument i samband med lånetransaktionen
- b) valutarisker i kontorens verksamheter ska säkras av internbanken om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 1 miljon kronor eller mer
- c) för valutarisker i kontorens verksamheter med ett motvärde på exponeringen som bedöms motsvara mindre än 1 miljon kronor beslutar kontoret efter samråd med internbanken hur valutarisken ska hanteras

15. Operativa risker

15.1 Allmänt

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller bristfälliga system. De operativa riskerna ska begränsas genom uppdaterade och väl dokumenterade rutinbeskrivningar och arbetsinstruktioner.

Varje transaktion ska administreras så att risken för fel och eventuell skada minimeras. En person som gjort affärsavslut och registrerat denna i finanssystemet får inte godkänna samma affär. Detta hanteras praktiskt genom olika behörighetsnivåer i finanssystemet, vilket säkerställer att annan person än den som genomfört affären kontrollerar och godkänner den.

Målet med hanteringen av de operativa riskerna är att minimera förluster på grund av fel i processer, system eller bristande kontroll. Kommunstyrelsen ansvarar för att internbanken har adekvata resurser med avseende på personal, kompetens och IT-stöd. Det åligger internbanken att upprätta och löpande uppdatera rutinbeskrivningar som tydligt dokumenterar arbetsuppgifter, processer, IT-system och rapporteringskrav.

15.2 Hantering av operativa risker

Följande gäller för att säkerställa att god intern kontroll upprätthålls

alla affärstransaktioner och betalningar ska utföras enligt fullmakter, attestordning eller andra delegeringar

alla transaktionsverifikationer ska vid transaktionstillfället kompletteras med ett beslutsunderlag tillika handelsnota som anger viktiga villkor och motiv för transaktionen

alla affärstransaktioner ska omedelbart registreras i finanssystemet

alla affärstransaktioner ska kontrolleras mot interna beslutsunderlag och externa affärsbekräftelser

alla mellanhavanden mellan kommunen och dess kunder ska löpande och månadsvis stämmas av och bekräftas. Differenser ska omedelbart utredas och klaras upp. Vid oenighet ska stadsdirektören informeras.

16. Rapportering

Rapporter ska upprättas med syfte dels att utgöra underlag för planering och beslut, dels att vara ett styr- och kontrollmedel över hur väl finansverksamheten följer riktlinjerna för finansverksamheten. Utöver nedanstående rapportering ska den rapportering som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen efterfrågar ske enligt deras instruktioner.

16.1 Incidentrapportering

All finansiell verksamhet är förknippad med ett risktagande. Att förutse alla risker är omöjligt. Varje medarbetare i kommunen är skyldig att omedelbart rapportera avvikelser och incidenter till närmaste chef. Stadsdirektören har rätt att besluta om tillfälliga avvikelser från riktlinjer för finansverksamheten och har även rätt att besluta om hur risker som inte omfattas av riktlinjerna tillfälligtvis ska hanteras.

16.2 Månadsrapportering till kommunstyrelsen och koncernstyrelsen

Rapporteringen ska innehålla information om finansieringsrisken, ränterisken, likviditetshandling, betalningsberedskap, motpartsrisk samt uppföljning på låne- och borgensramar, som visar att finansverksamheten bedrivs inom de ramar för de risktaganden som är specificerade i finansiella föreskrifter och enligt finanspolicyn. Rapporteringen ska visa hur beräknad räntekostnad förväntas utvecklas under året.

Månadsrapporteringen är ett informationsärende på kommunstyrelsens och koncernstyrelsens sammanträden.

Samma rapport tillställs koncernledningen i Telge samt stadsdirektören och ekonomidirektören i kommunen.

16.3 Rapportering från bolag och kontoren till internbanken

Det åligger kontoren och ledningen i bolagskoncernen att ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom den samlade verksamheten. Internbanken ska löpande från kontoren och bolagen begära in rapportering för likviditetsplanering och planering av kommunens kapitalförsörjning. Inrapportering sker direkt i ett webbaserat IT-stöd.

16.4 Rapportering till övriga bolag i den samlade verksamheten

Internbanken ska tillställa ledning och styrelse i delägda bolagen Söderenergi AB och SYVAB Himmerfjärdsverket riskrapporter i enlighet med separata avtal och överenskommelser som följer upp på ramar för risktaganden enligt deras respektive finanspolicys.

Riskmandat

Nedanstående förslag till förändring lyfts ur Bilaga 1 och lyft in direkt under avsnitt 11.2 Ränterisk.

Nuvarande formulering	Ändras till																									
<p>Finanspolicy 2013</p> <p>Enligt punkt 11.2 hantering av ränterisk framgår att det ska finnas en tydligt definierad strategi för ränteriskhanteringen med avseende på Telgekoncernen som tillsammans med metoder för uppföljning och avvikelsemandat för internbanken beslutas av kommunstyrelsen. Strategin ska uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen och internbanken ska dokumentera motiv för valet av strategi. 2012 genomfördes ett strategitest för att finna lämplig strategi. Med hänsyn till att portföljens struktur är svår att förändra bedöms det inte ekonomiskt försvarbart med en uppföljning av strategitestet för 2013, utan först när portföljen blivit mer modifierbar tillför ett sådant test värde till ränteriskhanteringen.</p> <p>Ränteriskstrategi - normportfölj och avvikelsemandat</p> <p>Den av kommunstyrelsen fastställda normportföljen anges som andel av Telgekoncernens totala volym ränteförfall inom följande tidsintervall.</p> <p><u>Normportfölj</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Intervall</th> <th>< 1 år</th> <th>≥ 1 år < 3 år</th> <th>≥ 3 år < 5 år</th> <th>≥ 5 år < 20 år</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Andel förfall</td> <td>45 %</td> <td>45 %</td> <td>10 %</td> <td>0 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Till normportföljen specificeras ett avvikelsemandat som syftar till att underlätta den dagliga ränteriskhanteringen och därmed undvika onödiga kostnader.</p> <p><u>Maximal respektive minimal andel ränteförfall</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Intervall</th> <th>< 1 år</th> <th>≥ 1 år < 3 år</th> <th>≥ 3 år < 5 år</th> <th>≥ 5 år < 20 år</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Maximal andel förfall</td> <td>55 %</td> <td>55 %</td> <td>20 %</td> <td>15 %</td> </tr> <tr> <td>Minimal andel förfall</td> <td>35 %</td> <td>35 %</td> <td>0 %</td> <td>0 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Om verklig portfölj avviker från ovanstående maximala respektive minimala andelen ränteförfall i något löptidsintervall måste finanschefen utan onödigt dröjsmål återställa ränterisken till att vara inom riskmandatet.</p>	Intervall	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	≥ 5 år < 20 år	Andel förfall	45 %	45 %	10 %	0 %	Intervall	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	≥ 5 år < 20 år	Maximal andel förfall	55 %	55 %	20 %	15 %	Minimal andel förfall	35 %	35 %	0 %	0 %	<p>Finanspolicy 2014</p> <p>Den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara 1,5 – 2,5 år med avseende på Telgekoncernen.</p> <p>Maximalt andel förfall inom 12 månader får maximalt uppgå till 55 %.</p>
Intervall	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	≥ 5 år < 20 år																						
Andel förfall	45 %	45 %	10 %	0 %																						
Intervall	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	≥ 5 år < 20 år																						
Maximal andel förfall	55 %	55 %	20 %	15 %																						
Minimal andel förfall	35 %	35 %	0 %	0 %																						

Motpartsrisk

Exponeringen för motpartsrisker begränsas genom reglerna i tabellen nedan. Affärer som överskrider angivna beloppsgränser får inte göras. Limiter för motpartsrisk gäller för totalt utestående i Södertälje kommuns namn, d.v.s. för den samlade verksamheten.

Med beloppsgräns för marknadsvärde avses det positiva marknadsvärde som utestående derivat betingar. Marknadsvärdet beräknas som nuvärdet av de framtida betalningsflöden som ett derivatavtal medför. Om detta värde överskrids ska inga nya derivat, som ökar nettoexponeringen,

göras med denna motpart. Utestående derivat behöver dock inte åtgärdas. Om en motpart blir nedgraderad ska inga nya instrument ingås med den motparten som ökar nettoexponeringen. Motparten ska dessutom övervakas noggrant.

Motpartskategori	Max löptid	Beloppsgräns marknadsvärde
Skandinavisk bank med rating som uppfyller minst en av följande kriterier, A- (S&P) eller A3 (Moody's)	20 år	150 Mkr per motpart
Motpart med rating som uppfyller minst en av följande kriterier, A (S&P) eller A2 (Moody's)	20 år	100 Mkr per motpart

Policy för borgen

1. Omfattning

Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, då kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det. Efter särskild prövning kan kommunen lämna borgen till av kommunen delägda bolag samt till utomstående föreningar och andra organisationer.

2. Riktlinjer och ändamål

Borgensteckning får endast ske för lån till investeringar i delägda bolag samt till föreningar och organisationer inom kommunen.

Borgen är aldrig generell.

Nedskrivning av borgensåtagandet skall ske i takt med att lånebeloppet amorteras.

3. Riskbedömning

Beslut om borgen skall innehålla en bedömning av den risk kommunen ikläder sig. Bedömningen skall avse en kreditvärdering av låntagaren, bedömning av lån, låneobjekt och lånevillkor samt möjligheter att finansiera objektet på annat sätt och kostnaden för alternativ finansiering. Kommunens borgensåtaganden får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna upplåningen.

För lämnande av borgen till föreningar och organisationer som erhållit kommunalt föreningsbidrag skall följande kriterier vara uppfyllda

- Borgen kan endast beviljas om föreningen/organisationen skött sina betalningar mot kommunen.
- Borgen till ny investering kan beviljas tidigast fem år efter tidigare erhållen borgen.
- Lånet för sådan tidigare erhållen borgen skall vara amorterat minst till hälften vid tiden för eventuell ny borgen.
- Investering, som ligger till grund för borgensbegäran, får inte ha påbörjats före beslut om borgen.
- Den ekonomiska insats föreningen/organisationen självt gör skall motsvara minst 10 procent av den totala investeringen.

4. Säkerheter

För utlåning eller borgensåtagande erfordras säkerhet i form av pantbrev i fastighet eller motsvarande säkerhet med tillfredställande förmånsrätt. Även kompletterande säkerhet ska prövas.

Ytterligare belåning får inte ske i panträtt utan borgensmans medgivande.

För borgensåtagande där säkerhet saknas ska förbindelse upprättas om att inte belåna aktuella fastigheter ytterligare mot säkerhet i panträtt.

5. Försäkringar

Investeringar, som finansieras med lån där kommunal borgen beslutats, skall vara betryggande försäkrade. Södertälje kommun skall hållas underrättad om försäkringen under hela den tid borgensåtagandet gäller.

6. Giltighetstid

Varje borgensåtagande skall tidsbegränsas. Tidsbegränsningen gäller också det lån som tas upp med kommunens borgen. Beslutet kan omprövas efter giltighetstidens utgång.

7. Avgifter för kommunal borgen

Avgift ska tas ut då kommunen lämnar borgen. Internbanken lämnar i samband med det skriftliga utlåndet avseende utlåningen eller borgen en rekommendation av uttag och storlek på borgensavgiften. Kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen beslutar om uttag och storlek på borgensavgift i samband med beslut om givande av borgen.

8. Beslut om borgensärenden

Kommunfullmäktige beslutar om borgen överstigande 1 MSEK. För belopp understigande 1 MSEK per borgensåtagande beslutar kommunstyrelsen.

Ansökan om kommunal borgen skall ställas till kommunstyrelsen.

9. Infriande av borgen

Så snart det kan befaras att ett borgensåtagande kan komma att infrias skall detta skyndsamt meddelas till kommunstyrelsen.

10. Uppföljning och rapportering av borgensåtagande

För varje följande år som borgensåtagandet gäller skall resultat- och balansräkning samt verksamhetsberättelse inlämnas liksom resultat- och likviditetsbudget. Handlingarna skall tillställas kommunstyrelsen utan anmaning och avseende föreningar och organisationer sändas vidare till Kultur- och fritidskontoret och/eller annan berörd förvaltning för granskning.